

Raadsvoorstel

agendapunt 8

Aan de raad van de gemeente IJsselstein

Zaaknummer : 706847
Programma : Regie
Commissie : Ruimte
Portefeuillehouder: P.J. Bekker
Informatie bij : R.H. Vermeulen
E-mail/tel.nr. : r.vermeulen@ijsselstein.nl/1813
Evaluatiedatum :

Datum : 14 mei 2019
Blad : 1 van 13

Onderwerp
Afvalbeleidsplan 2019

Samenvatting

In 2014 heeft het regionale afvalbeleidsplan voorgelegd in de gemeenteraad, in dit afvalbeleidsplan is de ambitie om in 2025 een scheidingspercentage van 70% te behalen opgenomen, deze ambitie is overgenomen in het door uw raad in 2016 vastgestelde duurzaamheidsprogramma IJsselstein 2016-2020. Het genoemde regionale afvalbeleidsplan beschrijft de strategie 'Omgekeerd Inzamelen' waarmee de ambitie bereikt gaat worden. Dat wil zeggen dat het serviceniveau voor het inzamelen van grondstoffen wordt verbeterd en het restafval minder vaak wordt ingezameld of door inwoners weggebracht. Hierover is indertijd uitgebreid gesproken met de raad en inwoners van IJsselstein. In 2015 en 2016 zijn een aantal maatregelen ingevoerd die het scheiden van afval hebben bevorderd. In 2016 zijn door RMN een aantal proeven (pilots) uitgevoerd, voor IJsselstein betreft het een pilot met een minicontainer (kliko) voor de inzameling van PMD. In het collegeprogramma IJsselstein 2018-2022 is opgenomen dat bij de afwegingen van ons afvalbeleid duurzaamheid een hoofdpunt zal zijn. En de komende jaren wordt toegewerkt naar een recyclingpercentage van 75%, een landelijke richtlijn die lokaal wordt onderschreven. Op 31 december 2018 heeft RMN naar aanleiding van het regionale afvalbeleidsplan en de pilots een advies 'Invoering Nieuw Afvalbeleid' (bijlage 3) aangeboden. Het advies van RMN is in lijn met het collegeprogramma IJsselstein. Met het oog op de te behalen resultaten en in lijn met het advies van RMN wordt voorgesteld de volgende maatregelen in te voeren:

1. Invoering omgekeerd inzamelen bij laagbouw:
  - Invoering van een PMD-minicontainer bij laagbouw en stoppen met de verstrekking van gratis inzamelzakken voor PMD bij laagbouw.
  - Verlaging van de inzamelrequentie van restafval naar 1x per 4 weken bij grondgebondenwoningen met perceeloppervlak van meer dan 130m².
  - Bij grondgebondenwoningen met een perceeloppervlakte van minder dan 130m² de restafval-minicontainer innemen en de mogelijkheid creëren voor inwoners om hun restafval weg te brengen naar (ondergrondse) verzamelcontainers.
2. Faciliteren van inzameling GFT bij hoogbouw.
3. Op viertal strategische plekken in de buurt van de belangrijkste hoogbouwcomplexen realiseren van verzamelcontainers voor PMD.
4. Op viertal plekken in en/of om binnenstad ondergrondse verzamelcontainers voor restafval realiseren voor bewoners historische binnenstad.
5. In de periode 2019-2021 een communicatieplan uitvoeren.
6. Als aanvullende maatregel inzameling en verwerking (recycling) van luiers realiseren.
7. Vanaf 2020 jaarlijks 20% van de hoogbouw voorzien van ondergrondse containers. Een belangrijke maatregel m.b.t. het verbeteren van de service op het scheiden van afval rond de hoogbouw.
8. De opbrengst van de textiel inzameling na de aanbesteding aan Noppes toe te voegen aan de egalisatiereserve afvalstoffenheffing voor de periode 2019-2021. Daarna heroverwegen.

Voor de implementatie van bovenstaande maatregelen is voor een afgebakende periode een projectleider nodig.

Inleiding

De gemeente IJsselstein heeft een zorgplicht voor het inzamelen van huishoudelijk afval. De toenemende vraag naar grondstoffen en afnemende beschikbaarheid daarvan vereist dat er op een andere manier wordt omgegaan met afval. Tussen de 50 en 60 % van het restafval uit IJsselstein dat nu naar de afvalverbrandingsovens wordt afgevoerd bestaat uit grondstoffen die goed kunnen worden hergebruikt. Tijdens de raadsvergadering van 9 juli 2014 heeft het regionale afvalbeleidsplan voorgelegd. In het afvalbeleidsplan is de ambitie om in 2025 een scheidingspercentage van 70% te behalen opgenomen, deze ambitie is overgenomen in het door uw raad in 2016 vastgestelde duurzaamheidsprogramma IJsselstein 2016-2020. Ook beschrijft het afvalbeleidsplan de strategie 'Omgekeerd Inzamelen' waarmee deze ambitie bereikt gaat worden. Dat wil zeggen dat het serviceniveau voor het inzamelen van grondstoffen wordt verbeterd en het restafval minder vaak wordt ingezameld of door inwoners weggebracht. Hierover is indertijd uitgebreid gesproken met uw raad en inwoners van IJsselstein.

In het collegeprogramma IJsselstein 2018-2022 is opgenomen dat bij de afwegingen van ons afvalbeleid duurzaamheid een hoofdpunt zal zijn. En dat de komende jaren wordt toegewerkt naar een recyclingpercentage van 75%, een landelijke richtlijn die lokaal wordt onderschreven. Een noodzakelijke stap naar een circulaire economie.

Omdat de afgelopen jaren steeds meer partijen op de markt komen die een rol spelen bij het inzamelen en verwerken van restafval (zie bv de kleding- en papiercontainers bij supermarkten en inzameling apparaten door witgoedbedrijven), wordt het lastiger om te meten hoeveel grondstoffen gescheiden worden ingezameld. In Nederland wordt daarom in toenemende mate gesproken over het aantal kilo's restafval per persoon per jaar.

Door de RMN-gemeenten is de ambitie om 75% van het afval te scheiden vertaald naar het aantal kilo's restafval. Het huishoudelijke restafval wordt door RMN ingezameld en door de AVU verwerkt en is daarom goed te monitoren. Voor de RMN-gemeenten is de ambitie opgenomen om nog 100 kilo restafval (scheidingspercentage 75%) per persoon per jaar in te zamelen. In IJsselstein werd in 2018 nog 204 kilo restafval per persoon per jaar ingezameld.

Uit onderzoeken komt naar voren dat bij intensieve samenwerking tussen gemeenten op het gebied van afvalinzameling de planvorming trager verloopt, maar de uiteindelijke resultaten aanzienlijk beter zijn. Dit is een belangrijke reden geweest om de opdracht voor het opstellen van het uitvoeringsprogramma (uitvoeringsplan) bij RMN te leggen. Om tot een gedragen en uitvoerbaar plan te komen heeft RMN in 2016 in een aantal deelnemende gemeentes pilots gestart.

In de tussenliggende periode (2015-2018) zijn de volgende maatregelen ingevoerd op het gebied van afval en afvalinzameling.

1. In 2015 is gestart met de invoering van containermanagement. Door de invoering van dit systeem zijn alle containers in IJsselstein voorzien van een barcode en kan gecontroleerd worden of de aangeboden container geregistreerd staat en bij het juiste adres aangeboden. De gestelde doelstellingen (o.a. terugdringen illegale containers) zijn behaald. RMN was positief verrast over het geringe aantal containers bij bedrijven.
2. Per 1 januari 2016 (raadsvoorstel Afvalinzameling PMD zaak 202834) is het mogelijk gemaakt om naast het plastic afval ook drankkartons en metalen verpakkingen gescheiden in te zamelen. De genoemde grondstoffen kunnen in de PMD plasticzak worden aangeboden.
3. Op een aantal pleinen in IJsselveld Oost zijn de afgelopen periode ondergrondse containers geplaatst voor restafval en papier.

4. Er is subsidie 'Zwerfafval' aangevraagd en ontvangen van Nedvang. Hiervoor is een uitvoeringsplan opgesteld.
5. In 2018 is gestart met het project 'Afvalvrije scholen'. De raad heeft dit mogelijk gemaakt door die basisscholen uit te zonderen van de Wet Markt en Overheid, waardoor het voor RMN mogelijk wordt om aldaar de gescheiden afvalstromen op te halen.
6. In 2016 is gestart met de pilot inzameling PMD met minicontainer (kliko) in IJsselveld.
7. De inzameling van textiel is in 2018 aanbesteed met als doel om meer textiel gescheiden in te zamelen en hogere recyclingresultaten te behalen. Met ingang van 1 januari 2019 is de inzameling van textiel uitbesteed aan stichting Noppes. Waar de textielinzameling voorheen kosten noch opbrengsten opleverde, is er nu een jaarlijkse opbrengst van +/- € 40.000,- te verwachten. Het voorstel is om deze opbrengsten voor de periode 2019-2021 jaarlijks toe te voegen aan de egalisatiereserve afvalstoffenheffing ten einde hiermee de onttrekkingen inzake dit voorstel te compenseren. In 2021 kan herzien worden of deze opbrengst nog steeds jaarlijks toegevoegd dient te worden aan de egalisatiereserve of dat de hoogte van de afvalstoffenheffing aangepast wordt.

Pilots

Voor IJsselstein en Soest is gekozen voor een pilot met een PMD minicontainer (kliko). Uit de laatste (2018) enquête IJsselstein (*Bijlage 4*) onder de deelnemers van de pilot in IJsselstein is naar voren gekomen dat 80 % van de inwoners een voorstander is van het scheiden van afval. Echter niet iedereen is overtuigd van de 4^e container als ideale inzamelmiddel (15 % niet) en het verlagen van de inzamelfrequentie restafval (32 % niet). Belangrijkste bezwaren zijn ruimtegebrek en/of stankoverlast. Daar tegenover staan ook positieve reacties ((84 %) die een aparte container voor PMD juist een voordeel vinden vanwege de grote hoeveelheid PMD in het huishouden. De inwoners geven aan dat de proef een impuls heeft gegeven aan een beter scheidingsgedrag.

De pilots hebben een aanzienlijke verlaging van het restafval per inwoner laten zien. Op jaarbasis is in de proefwijk een verlaging van bijna 70 kilo restafval per persoon geconstateerd. Een belangrijke reden voor het succes van de proef is het verhogen van de service op PMD (minicontainer) en tegelijkertijd het verlagen van de service op restafval (verlaging inzameling naar eens per 4 weken).

- In Soest is hebben de resultaten van de proef inmiddels geleid tot het uitrollen van de proef over de hele stad.

Op 31 december 2018 heeft RMN naar aanleiding van het regionale afvalbeleidsplan en de proeven een advies 'Invoering Nieuw Afvalbeleid' (bijlage 3) aangeboden. Het advies van RMN is in lijn met het collegeprogramma.

Met het oog op de te behalen resultaten en in lijn met het advies van RMN wordt voorgesteld de volgende maatregelen in te voeren:

Advies:

1. Invoering omgekeerd inzamelen bij laagbouw:
  - Invoering van een PMD-minicontainer bij laagbouw en stoppen met de verstrekking van gratis inzamelzakken voor PMD bij laagbouw.
  - Verlaging van de inzamelfrequentie van restafval naar 1x per 4 weken bij grondgebondenwoningen (laagbouw) met perceeloppervlak van meer dan 130m².
  - Bij grondgebondenwoningen met een perceeloppervlakte van minder dan 130m² de restafval-minicontainer innemen en de mogelijkheid creëren voor inwoners om hun restafval weg te brengen naar (ondergrondse) verzamelcontainers.
  - Het is de verwachting dat bovenstaande maatregelen leiden tot een verlaging van 52 kilo restafval per persoon per jaar. De investeringskosten voor minicontainers, ondergrondse containers en projectleiding bedragen € 634.640,-. Omdat de verwerkingskosten (restafval)

- aanzienlijk dalen, zijn de jaarlasten na invoering van de maatregel € 113.260,- lager per jaar. De kosten per huishouden dalen met € 7,88 per jaar.
2. Faciliteren inzameling GFT bij hoogbouw.
De maatregel leidt tot het verminderen van het aantal kilo's restafval van 12 kilo per persoon per jaar.
De investeringskosten voor ondergrondse containers GFT en projectleiding bedragen € 520.000,-. De jaarlasten stijgen daarmee met € 130.948,- per jaar. De kosten per huishouden stijgen met € 9,13 per jaar. Deze kostenstijging wordt grotendeels gedekt door de bij laagbouw geraamde besparingen (maatregel 1).
  3. Op viertal strategische plekken in de buurt van de belangrijkste hoogbouwcomplexen over gaan tot realiseren van verzamelcontainers (perscontainers) voor PMD.
De maatregel is vooral bedoeld als extra service naar de inwoners, de investeringskosten bedragen €120.000,-. De jaarlasten stijgen met €42.000,- per jaar. De kosten per huishouden stijgen met € 2,10 per jaar.
  4. Op viertal plekken ondergrondse verzamelcontainers voor restafval realiseren voor bewoners van historische binnenstad. Deze maatregel is vooral bedoeld om het voor inwoners van de historische binnenstad eenvoudiger te maken om het restafval te verwijderen. De investeringskosten bedragen € 32.000,-. De kosten per huishouden stijgen met € 0,70 per jaar.
  5. In de periode 2019-2021 een communicatieplan uitvoeren en de éénmalige kosten hiervoor (inschatting totaal € 90.000,-) direct ten laste te brengen van de egalisatiereserve afvalstoffenheffing.
  6. Als aanvullende maatregel een traject inzetten om de inzameling en verwerking (recycling) van luiers te realiseren. De jaarlasten hiervoor bedragen €18.975,-. De kosten per huishouden stijgen met € 1,35 per jaar.
  7. Vanaf 2020 jaarlijks 20% van de hoogbouw voorzien van ondergrondse containers. De jaarlasten stijgen in totaliteit bij 100 % realisatie met € 257.971. Dit is een belangrijke maatregel m.b.t. het verbeteren van de service op het scheiden van afval rond hoogbouw. De kosten per huishouden stijgen in totaal €18,- per jaar na volledige afronding in 2025.
  8. De opbrengst van de aanbestedde textiel inzameling door afvalinzamelingsdienst Noppes ter hoogte van +/- € 40.000,- per jaar voor de periode 2019-2021 toe te voegen aan de egalisatiereserve afvalstoffenheffing. Dit na deze periode heroverwegen.

Voor het implementeren van de voorgestelde maatregelen zijn de Afvalstoffenverordening en het daaraan gekoppelde Uitvoeringsbesluit Afvalstoffen aangepast.

Wat willen we bereiken?

In het collegeprogramma IJsselstein 2018-2022 is opgenomen dat bij de afwegingen van ons afvalbeleid duurzaamheid een hoofdpunt zal zijn. En de komende jaren wordt toegewerkt naar een recyclingpercentage van 75%, een landelijke richtlijn die lokaal wordt onderschreven. Een noodzakelijke stap naar een circulaire economie. Het rijk heeft de ambitie (visie) om toe te werken naar een 100% circulaire economie.

Waarom willen we dit?

1. Argumenten

De kosten voor het verwerken van afval hebben de laatste jaren een enorme ontwikkeling doorgemaakt. Aan de ene kant zijn de mogelijkheden om afval te scheiden en gescheiden in te zamelen toegenomen en in het verlengde daarvan de mogelijkheden voor het recyclen.

Aan de andere kant zijn de kosten voor het verbranden van afval toegenomen. In 2015 is de verbrandingsbelasting voor restafval ingevoerd, per ton werd een belasting van € 13,- ingevoerd. In 2019 wordt een verbrandingsbelasting van € 31,39 verwacht. De verbrandingsbelasting op restafval zal op basis van de gegevens 2017 (6.816 ton restafval) € 213.954 bedragen. Deze belasting komt bovenop de kosten voor het inzamelen en verwerken (verbranden) van restafval.

Ontwikkeling kosten verbrandingsbelasting (op basis 6.816 ton restafval (2017))

2015	2016	2017	2018	2019	2020
Per ton € 13.00	Per ton € 13,07	Per ton € 13,11	Per ton € 13,39	€ Per ton € 31,39	Weer verhoging verwacht
Totaal € 88.608	Totaal € 89.085	Totaal € 89.357	Totaal € 91.266	Totaal € 213.954	

In 2019 wordt het verwerken van afval opnieuw aanbesteed door de AVU. De kosten voor het verwerken van afval zijn de laatste jaren fors gestegen en het is de verwachting dat de kosten voor het verwerken van afval zullen stijgen. De AVU houdt voor IJsselstein rekening met een structurele stijging van ongeveer € 100.000,- per jaar. Dit zou betekenen dat de komende jaren de kosten per huishouden stijgen met ca. €7,- per jaar.

Met name door de maatregelen 2 en 7 ontstaan bij de hoogbouw overzichtelijke en herkenbare afvalinzamelingsstraatjes.

2. Alternatieven

a. Indien het advies niet wordt overgenomen en uw raad zou besluiten om het huidige beleid te continueren, wordt de in het collegeprogramma opgenomen ambitie om 75% van het afval te recyclen niet gehaald. De gemeente IJsselstein neemt daarmee een ander standpunt in dan de collega RMN-gemeenten (met uitzondering van Nieuwegein) en de rijksoverheid.

b. In het land zijn globaal twee strategieën ingezet om de (rijks) ambities van 75% gescheiden afvalinzameling te behalen.

De door ons voorgestelde strategie 'Omgekeerd inzamelen' en de strategie 'Betalen per keer dat men restafval aanbiedt'. De laatste strategie wordt DIFTAR genoemd. Vooral nog kiest geen van de RMN-gemeenten voor deze strategie. Indien alleen de gemeente IJsselstein zou besluiten tot het invoeren van DIFTAR, zijn de meerkosten aanzienlijk. Naast de aanpassingen in de minicontainers (chip), moeten de vrachtwagens voorzien worden van speciale apparatuur om chips uit te lezen en een ICT-systeem om de gegevens te verwerken en door te vertalen naar de individuele rekeningen die inwoners gaan betalen. Gezien de hoge kosten wordt geadviseerd om dit systeem (DIFTAR) nu niet in te voeren. In sommige gemeenten elders in het land zien wij combinaties van de twee strategieën ontstaan, veelal als gemeenten zijn gestart met DIFTAR en de resultaten goed, wordt later omgekeerd inzamelen als strategie toegevoegd. De resultaten in veel van deze gemeenten zijn beter dan de door het rijk vastgestelde ambitie om in 2020 75% van het afval gescheiden in te zamelen.

c. Tijdens de pilot heeft de gemeente een aantal klachten ontvangen over het minder frequent ophalen van restafval. Nu deelnemers gewend zijn aan de inzamel frequentie van eens per 4 weken ontvangt de gemeente geen klachten meer daarover. In het voorstel is rekening gehouden met het eens per 4 weken legen van de restafvalcontainer.

RMN heeft als alternatief een berekening gemaakt als de frequentie voor het ophalen van restafval wordt teruggebracht naar 3 weken. De inschatting is dat dan 20 kilo meer restafval per inwoner per jaar wordt aangeboden. Daarnaast stijgen de inzamel en verwerkingskosten met € 137.000,-. De kosten per huishouden stijgen dan met € 9,76 per jaar.

d. Geen ondergrondse verzamelcontainers voor PMD plaatsen en bij de hoogbouw zakken in aansluiting op laagbouw (twee wekelijkse inzameling) blijven ophalen. Kosten inzamelen zakken bij hoogbouw kan binnen de bestaande opdracht RMN. Echter heeft als consequentie dat er (naast het afval recyclingstation) geen centrale verzamellocaties beschikbaar komen voor de inzameling PMD en voor inwoners geen alternatief beschikbaar is.

e. Inzameling van PMD zakken bij hoogbouw handhaven en frequentie in lijn met de inzameling bij laagbouw brengen (twee wekelijkse inzameling) en op een aantal centrale plekken (tijdelijk en als proef) bovengrondse containers voor PMD zakken realiseren.

f. Nascheiding afval. De ontwikkelingen in de afvalsector gaan snel. Op het gebied van het nascheiden van afval worden resultaten (meer mogelijkheden) geboekt. Echter de grondstoffen die middels nascheiding worden aangeleverd zijn ernstig vervuild en voor papier, glas en textiel geldt dat nascheiding leidt tot kwaliteits- en waardeverlies. Hoe schoner de grondstoffen, des te beter te gebruiken, dat geldt met name voor verpakkingen (plastics), papier, glas, gft en textiel. Nascheiding is op dit moment vooral interessant voor de hoogbouw. De mogelijkheden (capaciteit) voor nascheiding zijn nog beperkt. Voor de gemeente IJsselstein is de komende 3 tot 7 jaar geen capaciteit beschikbaar (bron AVU) om over te gaan op nascheiding bij hoogbouw. De kosten voor het nascheiden van afval zijn aanzienlijk hoger dan verbranden of bronscheiding. Op basis van de huidige gegevens is er bij de hoogbouw een potentie om ongeveer 300 ton PMD na te scheiden. De extra kosten voor het nascheiden bedragen ongeveer € 15,- per ton (2.000 ton x € 15,- = € 30.000,-). Zie ook de notitie AVU hierover. (Bijlage 5)

Wij zullen de ontwikkelingen in AVU verband nauwlettend blijven volgen en indien nodig hierop anticiperen. Voor nu wordt geadviseerd om bronscheiding te stimuleren en te faciliteren.

3. Kanttekeningen

Inzameling luiers. Vanuit de proefwijken binnen het RMN verzorgingsgebied is gebleken dat enkele huishoudens met kleine kinderen problemen ervaren met de nieuwe inzamelstructuur waarbij de frequentie van inzameling restafval wordt teruggebracht naar eenmaal per vier weken. Sinds kort is door de firma ARN een methode ontwikkeld waarbij de luiers apart kunnen worden verwerkt en volledig hergebruikt. Voorgesteld wordt om op 14 locaties verspreid over IJsselstein verzamelcontainers voor luiers te plaatsen. RMN heeft advies (bijlage 6) uitgebracht waardoor het wettelijk en financieel mogelijk wordt om luiers apart in te zamelen. De geraamde kosten voor het apart inzamelen van luiers bedragen € 18.975,- per jaar. Gezien de ervaring uit andere gemeenten verwacht RMN voor IJsselstein 50 tot 75 ton luiers in te zamelen en verwerken. Aansluitend wordt onderzocht welke mogelijkheden er bestaan om ook de inzameling van luiers bij zorginstellingen te betrekken bij dit project. Uit de enquête van de VVD komt naar voren dat slechts 25% van de respondenten bereid is om zijn luiers naar een verzamelcontainer te brengen.

Eens per 4 weken inzamelen restafval. In een toenemend aantal gemeentes wordt ervaring opgedaan met het eens per 4 weken ophalen van restafval. Enkele voorbeelden daarvan zijn Soest, Noordoostpolder, Den Helder, Someren, Asten, Tholen, Hellendoorn en Dronten. De ervaringen laten zien dat bij goed scheiden een minicontainer van 240 liter ruim voldoende is.

- Voor inwoners die echt niet uitkomen met de restafvalcontainer bestaat de mogelijkheid om restafval gratis weg te brengen naar het afvalbrengstation of tegen betaling maximaal een extra container te 'huren' voor restafval.

PMD-minicontainer. In de gemeente IJsselstein wordt in toenemende mate gebruik gemaakt van een zij-lader (vuilniswagen zonder extra personeel om de kliko's aan te haken). In het verleden was het, gezien de geringe hellingsgraad van de vuilniswagen, niet mogelijk om kleinere minicontainers (140

liter) te gebruiken voor plastic afval (zakken bleven vastzitten). Omdat is overgegaan op PMD (naast plastics ook drankkartons en metalen verpakkingen), is de inhoud van de zakken zwaarder geworden en tijdens een proef in IJsselstein is gebleken dat het nu mogelijk is om kleinere containers te gebruiken. Geadviseerd wordt om bij de uitreiking van PMD-containers te starten met containers van 240 liter en bewoners na een proefperiode van 6 maanden de mogelijkheid te bieden om de containers om te wisselen voor een 140 liter container.

Juridische consequenties

Om de voorgestelde maatregelen te kunnen invoeren is aanpassing van de Afvalstoffenverordening en het daarbij behorende uitvoeringsbesluit Afvalstoffen nodig. Het intrekken en vaststellen van de Afvalstoffenverordening is een bevoegdheid van de gemeenteraad, het intrekken en vaststellen van het uitvoeringsbesluit (bijlage 2) is een bevoegdheid van het college

---

Wat gaat het kosten?

Algemeen: De structurele kosten worden verwerkt in de begroting 2020 en verder. Dekking voor deze kosten wordt gevonden in de opbrengsten uit de (verhoogde) afvalstoffenheffing. In het overzicht hieronder wordt per maatregel duidelijk welke consequenties dit heeft voor de hoogte van de heffing. De éénmalige kosten worden gedekt vanuit de egalisatiereserve afvalstoffenheffing. In het voorstel is rekening gehouden met de afbouw van de egalisatiereserve Afval. Door de (nieuwe) opbrengsten inzameling textiel de komende drie jaar aan de reserve toe te voegen blijven per saldo de onttrekkingen uit de reserve op het eerder voorgestelde niveau. En kan over drie jaar overwogen worden om de opbrengsten textiel direct terug te geven aan de inwoners (verlaging afvalstoffenheffing) of toe te voegen aan de reserve waardoor de reserve minder snel wordt afgebouwd.

De afvalstoffenheffing 2019 bedraagt:

Voor éénpersoonshuishoudens € 153,60

Voor meerpersoonshuishoudens € 295,56

Raadsvoorstel

agendapunt

Totaaloverzicht kosten op basis van informatie RMN, indien afwijking van de kosten wordt dit gemeld in de kwartaalrapportages. In het onderstaande overzicht is per maatregel inzichtelijk gemaakt wat de financiële consequenties zijn voor de hoogte van de afvalstoffenheffing. In het advies van RMN is per maatregel aangegeven welke consequenties de maatregel heeft met betrekking het serviceniveau en/of duurzaamheid (verlaging hoeveelheid restafval dat naar de verbrandingsinstallaties wordt gebracht).

Maatregel	Investeringskosten	Effect jaarlasten	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1. Investering minicontainers PMD en ondergrondse containers bij percelen < 130m ² .	€ 634.640,-	-/- €113.260,- *	-/- € 7,88	-/- € 7,88	-/- € 7,88	-/- € 7,88	-/- € 7,88	-/- € 7,88
2. Ondergrondse GFT containers hoogbouw.	€ 520.000,-	€ 130.948,-	€ 9,13	€ 9,13	€ 9,13	€ 9,13	€ 9,13	€ 9,13
3. Op 4 plekken ondergrondse PMD perscontainers plaatsen.	€ 120.000,-	€ 42.000,-	€ 2,10	€ 2,10	€ 2,10	€ 2,10	€ 2,10	€ 2,10
4. Realisatie ondergrondse verzamelcontainers restafval binnenstad.	€ 32.000,-	**	€ 0,70	€ 0,70	€ 0,70	0,70	€ 0,70	€ 0,70
5. Communicatieplan inzake afvalbeleid 2019-2022	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
6. Inzameling luiers. Jaarlasten € 18.975	n.v.t.		€ 1,35	€ 1,35	€ 1,35	€ 1,35	€ 1,35	€ 1,35
7. Jaarlijks 20% hoogbouw voorzien van ondergrondse inzamelstraten voor rest en papier. ***	n.v.t.			€ 3,60	€ 7,20	€ 10,80	€ 14,40	€ 18,00
Totaal verhoging heffing			€ 5,40	€ 9,00	€ 12,60	€ 16,20	€ 19,80	€ 23,40

*De lasten voor de inzameling (eens 4 weken) en verwerking van het restafval dalen door deze maatregel dermate dat dit een positief resultaat heeft op de jaarlasten.

**De jaarlasten (logistiek en onderhoud) voor de ondergrondse verzamelcontainers restafval rond de binnenstad worden gecompenseerd door de lagere kosten door het niet langer huis aan huis inzamelen van restafval in de binnenstad.

***Het is voor RMN lastig om jaarlijks meer dan 20% van de hoogbouw te voorzien van ondergrondse inzamelstraten voor restafval en papier.

Overzicht financiële consequenties maatregelen voor de egalisereserve afvalstoffenheffing.

Egalisereserve afvalstoffenheffing	2019	2020	2021	Totaal onttrekkingen/dotaties raadsvoorstel
Stand reserve 1-1	€ 555.837	€ 426.878	€ 300.159	
Overige onttrekkingen conform begroting 2019	-/- € 138.959	-/- € 106.719	-/- € 75.040	Onttrekking conform begroting á 25%
Onttrekking 1 Projectleider	-/- € 10.000	-/- € 10.000	-/- € 10.000	-/- € 30.000
Onttrekking 2 Communicatieplan	-/- € 20.000	-/- € 50.000	-/- € 20.000	-/- € 90.000
Dotatie 1 Textielinzameling Noppes	+ € 40.000	+ € 40.000	+ € 40.000	+ € 120.000
Stand na onttrekkingen/dotaties	€ 426.878	€ 300.159	€ 235.119	

Interne projectleider invoeren afvalbeleid 2019/2020/2021 worden geschat op € 30.000 (300 tot 450 uur).

Extra inzet intern personeel voor invoeren afvalbeleid 2019/2020/2021 (civiel, KCC en beleid) worden geschat op € 21.000,- (200 tot 250 uur). Deze extra kosten ten laste brengen van het totale resultaat van de gemeente (niet gedekte kosten). Deze kosten mogen niet toegevoegd worden aan de afvalstoffenheffing of worden onttrokken uit de egalisereserve afvalheffing.

Overzicht financiële consequenties maatregelen voor de algemene reserve:
n.v.t.

Overzicht financiële consequenties voor het weerstandsvermogen 2019:
Actuele stand weerstandsvermogen 2,0.

Raadsvoorstel

agendapunt

Wat gaan we daarvoor doen?

RMN heeft, na besluitvorming door de raad, ongeveer 18 maanden nodig om alle voorgestelde maatregelen te implementeren.

Deze periode wordt nadrukkelijk benut om uitgebreid te communiceren over de verwachte veranderingen.

Belangrijkste veranderingen:

Invoeren PMD-minicontainer bij laagbouw.

Verlagen inzamelfrequentie restafval van eens per twee weken naar eens per 4 weken.

Realiseren 4 verzamelcontainers PMD bij hoogbouw.

Realiseren verzamelcontainers voor restafval bij laagbouw < 130 m².

Realiseren ondergrondse verzamelcontainers voor restafval rond de binnenstad.

Duurzaamheid

Het voorliggende advies is direct gekoppeld aan de duurzaamheidsvisie zoals in 2016 door de gemeenteraad vastgesteld.

Communicatie en participatie van het voortraject

Tijdens een drietal goed bezochte discussieavonden in IJsselstein (Fulco) over het toekomstige afvalbeleid kwam naar voren dat bij de inwoners van IJsselstein groot draagvlak aanwezig is voor het gescheiden inzamelen van afval. Men onderschrijft de ambitie om 75% van het afval gescheiden in te zamelen. Tijdens de bespreking van de verschillende scenario's, kwam het omgekeerd inzamelen als meest gewilde scenario naar voren. In dit scenario wordt het restafval minder vaak opgehaald, maar krijgt men een extra container voor PMD. Daardoor blijft het aantal keren dat afval wordt opgehaald gelijk, maar komt er meer accent te liggen bij het inzamelen van gescheiden afvalstromen. Tijdens de bijeenkomsten is tevens uitgebreid stilgestaan bij het realiseren van ondergrondse containers voor restafval in de wijken.

Naar aanleiding van de pilot PMD-container in het najaar van 2016, is 3 maal gesproken met de adviesgroep. De meeste deelnemers zijn tevreden over de pilot, maar met name het eens per 4 weken inzamelen van restafval levert ook bezwaren op (stankoverlast luiers).

Een half jaar na invoering van de pilot, is een enquête uitgezet onder de deelnemers (bijlage 7). Uit de enquête kwam naar voren dat 81% van de deelnemers achter het beleid staat om zoveel mogelijk grondstoffen apart in te zamelen. Slecht 15% constateerde niet dat de restafvalcontainer aanzienlijk leger is met de invoering van de PMD-container. Voor ruim 60% is het eens per 4 weken legen van de restafvalcontainer voldoende. Een meerderheid is niet bereid om het restafval weg te brengen naar een verzamelcontainer. Een grote meerderheid (95%) gaat, na de uitvoering van de pilot met de PMD-container en het verminderen van de frequentie legen restafvalcontainer, bewust om met het scheiden van afval.

In 2018 is nogmaals een enquête uitgezet onder de deelnemers (bijlage 4). Uit deze tweede enquête kwam naar voren dat het aantal deelnemers dat positief is over de proef is gestegen van 73% naar 84%. Sommige inwoners hebben moeite met het accepteren van een 4^e container in de tuin, echter 85% van de deelnemers kiest voor een minicontainer en slechts 10% voor zakken.

Het eens per vier weken legen van de restafvalcontainer wordt met name door de grote gezinnen als onvoldoende beschouwd, het percentage van deelnemers enquête dat eens per vier weken als onvoldoende beschouwd is gezakt van 38 naar 32 %.

In oktober 2018 is voor de commissie Ruimte een presentatie verzorgd over het nieuwe afvalbeleid.

In november 2018 heeft een extra informatiebijeenkomst plaatsgevonden over het nieuwe afvalbeleid. De inwoners zijn via diverse kanalen (gemeentepagina, AD, Zenderstreeknieuws en deelnemersproefwijk via brief) uitgenodigd om daaraan deel te nemen. Het overgrote gedeelte van de aanwezigen kon zich goed vinden in het nieuwe afvalbeleid. Een belangrijk aandachtspunt dat is benoemd is de communicatie.

In februari 2019 heeft de VVD een afvalenquête (bijlage 9) uitgevoerd onder de inwoners met een respons van 939.

Hieronder worden een aantal uitkomsten vermeld.

- 88.5% respondenten doet aan afvalscheiding, maar slechts 50% scheidt alle belangrijke grondstoffen zoals textiel, papier, glas, GFT en PMD.
- 68% van de respondenten wil niet meer betalen als de gemeente meer zou inzetten op nascheiding.
- 58% van de respondenten met een tuin willen geen extra container.
- 25% van respondenten is bereid luiers naar centrale verzamelcontainers te brengen.

De uitvoering van de nieuwe plannen vergen een aanzienlijke voorbereidingsfase. Indien RMN na besluitvorming door de raad de opdracht krijgt om het beleid uit te voeren, denkt RMN minimaal tot eind 2019 nodig te hebben als voorbereiding. Deze voorbereidingsfase wordt gebruikt om in samenwerking tussen RMN en gemeente een uitgebreid communicatietraject op te starten. (zie bijlage 8)

Communicatie besluit en eventueel vervolg participatietraject

Inwoners worden in een vroeg stadium geïnformeerd over het nieuwe beleid. Voordat tot aanwijzing en plaatsing van ondergrondse containers hoogbouw en binnenstad wordt overgegaan, wordt overleg gepleegd met vertegenwoordigers inwoners.

Voorstel

1. Besluiten tot invoering omgekeerd inzamelen bij laagbouw.
2. Besluiten tot faciliteren inzameling GFT bij hoogbouw.
3. Besluiten tot realisatie vier verzamelcontainers voor PMD.
4. Besluiten tot realisatie vier ondergrondse restafvalcontainers in of om de binnenstad.
5. Besluiten tot uitvoering communicatieplan.
6. Besluiten tot aanvullende maatregel inzameling en verwerking (recycling) van luiers.
7. Besluiten om vanaf 2020 jaarlijks 20% van de hoogbouw te voorzien van ondergrondse containers.
8. Besluiten om de opbrengst textiel inzameling voor de periode 2019-2021 toe te voegen aan de egaliseringsreserve afvalstoffenheffing. De bestemming van de opbrengst na 2021 heroverwegen.
9. Besluiten tot vaststelling van de financiële consequenties voor de meerjarenbegroting, de afvalstoffenheffing en de egaliseringsreserve afvalstoffenheffing.

10. Vaststellen van de Afvalstoffenverordening 2019 (bijlage 1), waarbij gelijktijdig de afvalverordening 2015 wordt ingetrokken.

Overzicht bijlagen:

- Bijlage 1: Afvalstoffenverordening 2019
- Bijlage 2: Uitvoeringsbesluit Afvalstoffenverordening 2019
- Bijlage 3: Advies RMN invoering nieuw afvalbeleid.
- Bijlage 4. Enquête deelnemers Pilot (najaar 2018)
- Bijlage 5. Notitie AVU 'Nascheiden van afval'
- Bijlage 6. Advies RMN Luierinzameling.
- Bijlage 7. Enquête deelnemers Pilot (najaar 2016)
- Bijlage 8. Communicatieplan
- Bijlage 9. Enquête VVD

De raad van de gemeente IJsselstein;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 mei 2019, Zaaknummer 706847

BESLUIT:

1. Tot de invoering omgekeerd inzamelen bij laagbouw, en de inzamelzakken voor PMD gratis te blijven verstrekken.
2. Het faciliteren inzameling GFT bij hoogbouw.
3. Realisatie vier ondergrondse verzamelcontainers voor PMD.
4. Realisatie vier ondergrondse restafvalcontainers in of om de binnenstad.
5. Uitvoering communicatieplan.
6. Inzameling en verwerking (recycling) van luiers.
7. Vanaf 2020 jaarlijks 20% van de hoogbouw te voorzien van ondergrondse containers.
8. De opbrengst textiel inzameling voor de periode 2019-2021 toe te voegen aan de egalisatiereserve afvalstoffenheffing. De bestemming van de opbrengst na 2021 heroverwegen.
9. Vaststellen van de financiële consequenties voor de meerjarenbegroting, de afvalstoffenheffing en de egalisatiereserve afvalstoffenheffing.
10. Tot het vaststellen van de Afvalstoffenverordening 2019 (bijlage 1), waarbij gelijktijdig de afvalverordening 2015 wordt ingetrokken.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente IJsselstein, gehouden op 4 juli 2019.

de griffier,

A.J.O. van Kooij

de voorzitter,

mr. P.J.M. van Domburg

aangenomen / verworpen / ingetrokken

GROENLINKS

In te vullen door de griffier

AMENDEMENT NR.....

Voor het amendement stemmen

.....

Tegen het amendement stemmen

.....

AMENDEMENT

Voorstel nr: 8. Raadsvoorstel Afvalbeleid 2019

Onderwerp: **handhaving gratis verstrekking inzamelzakken voor PMD**

De Raad van de gemeente IJsselstein in vergadering bijeen op 4 juli 2019

Ondergetekende stelt het volgende amendement voor:

In het dictum het besluit met nummer 1. als hierna vermeld te wijzigen:

BESLUIT:

1. Tot de invoering omgekeerd inzamelen bij laagbouw, en de inzamelzakken voor PMD gratis te blijven verstrekken.

Toelichting:

In het raadsvoorstel staat op blad 2 (in het advies van RMN bij punt 1) dat bij het invoeren van een PMD-minicontainer bij laagbouw (invoering van het zogenaamde omgekeerd inzamelen bij laagbouw) gestopt wordt met de verstrekking van gratis inzamelzakken voor PMD bij laagbouw. Ook wanneer PMD wordt ingezameld middels minicontainers zal echter behoefte blijven bestaan aan het gebruik van de gratis verstrekte inzamelzakken. Deze inzamelzakken zijn goed ingeburgerd en het verdwijnen daarvan zal als onbegrijpelijk kunnen worden ervaren en de invoering van de minicontainers kunnen bemoeilijken; de inzamelzakken worden bijvoorbeeld gebruikt binnenshuis, en zodra deze vol is gedeponeerd in de minicontainer. Ze kunnen ook gebruikt worden wanneer een inwoner op enig moment veel PMD-afval kwijt moet en dit met de inzamelzakken eenvoudig zelf kan afvoeren naar het inzamelstation.

Met de handhaving van de gratis verstrekking is een bedrag gemoeid van ongeveer € 30.000 per jaar, maar dit zal ongetwijfeld minder worden door de invoering van de minicontainers. Dit is minder dan € 1,00 per inwoner per jaar, en daarmee een gering bedrag waarmee een effectiever inzamelen van PMD-afval zal worden bereikt in vergelijking met afschaffing van de gratis verstrekking. Ook zal handhaving van de gratis verstrekking de uitvoering van maatwerk goedkoper maken, omdat dan geen selectie nodig is aan wie wel en niet de PMD-inzamelzakken verstrekt mogen worden.

Ondertekening en namen fracties :

Hans Lappee
GroenLinks

aangenomen / verworpen / ingetrokken

~~GROENLINKS~~

VVD

In te vullen door de griffier

AMENDEMENT NR.....

Voor het amendement stemmen

PvdA, VVD, D66, fractie, LO; 19

Tegen het amendement stemmen

CUSCOA 4

AMENDEMENT

Voorstel nr: 8. Raadsvoorstel Afvalbeleid 2019

Onderwerp: **handhaving gratis verstrekking inzamelzakken voor PMD**

De Raad van de gemeente IJsselstein in vergadering bijeen op 4 juli 2019

Ondergetekende stelt het volgende amendement voor:

In het dictum het besluit met nummer 1. als hierna vermeld te wijzigen:

BESLUIT:

1. Tot de invoering omgekeerd inzamelen bij laagbouw, en de inzamelzakken voor PMD gratis te blijven verstrekken.

Toelichting:

In het raadsvoorstel staat op blad 2 (in het advies van RMN bij punt 1) dat bij het invoeren van een PMD-minicontainer bij laagbouw (invoering van het zogenaamde omgekeerd inzamelen bij laagbouw) gestopt wordt met de verstrekking van gratis inzamelzakken voor PMD bij laagbouw. Ook wanneer PMD wordt ingezameld middels minicontainers zal echter behoefte blijven bestaan aan het gebruik van de gratis verstrekte inzamelzakken. Deze inzamelzakken zijn goed ingeburgerd en het verdwijnen daarvan zal als onbegrijpelijk kunnen worden ervaren en de invoering van de minicontainers kunnen bemoeilijken; de inzamelzakken worden bijvoorbeeld gebruikt binnenshuis, en zodra deze vol is gedeponereerd in de minicontainer. Ze kunnen ook gebruikt worden wanneer een inwoner op enig moment veel PMD-afval kwijt moet en dit met de inzamelzakken eenvoudig zelf kan afvoeren naar het inzamelstation.

Met de handhaving van de gratis verstrekking is een bedrag gemoeid van ongeveer € 30.000 per jaar, maar dit zal ongetwijfeld minder worden door de invoering van de minicontainers. Dit is minder dan € 1,00 per inwoner per jaar, en daarmee een gering bedrag waarmee een effectiever inzamelen van PMD-afval zal worden bereikt in vergelijking met afschaffing van de gratis verstrekking. Ook zal handhaving van de gratis verstrekking de uitvoering van maatwerk goedkoper maken, omdat dan geen selectie nodig is aan wie wel en niet de PMD-inzamelzakken verstrekt mogen worden.

Ondertekening en namen fracties :

Hans Lappee
GroenLinks

VVD
T. Zoethout